

MARIA KALERGIS — NAJWIĘKSZA MIŁOŚĆ CYPRIANA KAMIŁA NORWIDA

Grafika - domena publiczna,
Michał Szweycer

Cyprian Kamil Norwid to wybitny twórca romantyczny, poeta, prozaik, dramatopisarz, rzeźbiarz, malarz i rysownik.

Urodził się w 1821 roku w miejscowości Laskowo-Głuchy, zmarł w 1883 w Paryżu.

Norwid był dziwakiem i samotnikiem, kontakty z otoczeniem utrudniały mu dodatkowo postępujące kłopoty ze słuchem. Niewielkie grono osób z najbliższego otoczenia potrafiło dostrzec jego intelektualną i artystyczną oryginalność.

W twórczości literackiej ciągle podejmował próby dialogu z żywotnymi problemami filozoficznymi, artystycznymi i społecznymi współczesności. Niestety, dialogu tego prawie nikt nie podejmował. Pewne uznanie przyniosły mu wczesne próby literackie w okresie warszawskim. Na emigracji opublikował niewielką część utworów, które zresztą czytelnicy ocenili jako niejasne i manieryczne.

Źródło: Cyprian Kamil Norwid[online] [dostęp: 14 luty 2022]. Dostępny w Internecie:
<https://culture.pl/pl/tworca/cyprian-kamil-norwid>

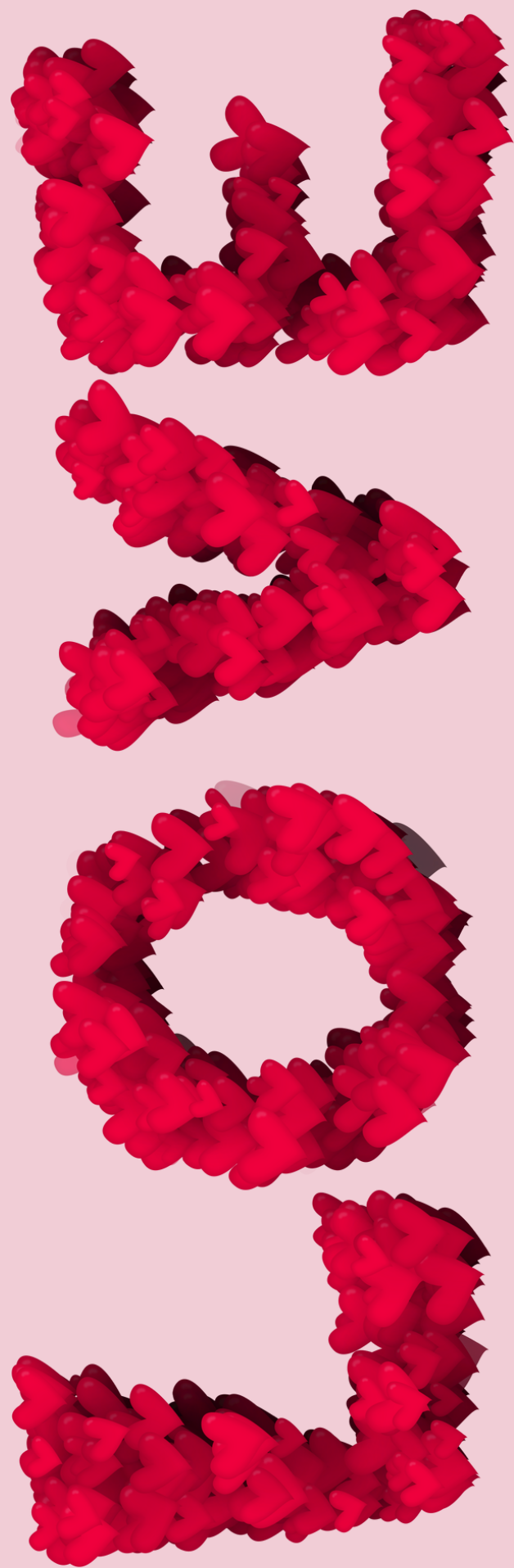
Maria Kalergis

Urodziła się w 1822 r. w Warszawie. Jej matką była Polka o rodowodzie arystokratycznym, żona rosyjskiego ministra urzędującego w Warszawie.

W ich małżeństwie się nie układało i wkrótce nastąpiło rozstanie. Sześćioletnią Marię odesłano do Petersburga, gdzie zamieszkała u stryja. Otrzymała tam dobre wykształcenie, była doskonałą pianistką, a ponadto poznała kilka języków obcych.

W jej małżeństwie, podobnie jak u rodziców, wkrótce zapanowała niezgoda. Po urodzeniu córeczki, co nastąpiło zaledwie po roku małżeństwa, Maria porzuciła brzydkiego i despotycznego męża, dziecko zostawiła u matki i wyjechała do Francji.

Chociaż Jan i Maria Kalergisowie żyli w separacji, były mąż pokrywał wydatki żony, a ona prowadziła światowe życie. Mieszkała w drogich hotelach, zmieniała stroje, bywała na balach i rautach.

Miłość Norwida

Maria stała się tą największą i jedyną miłością Cypriana Kamila Norwida, o której jeden z biografów poety napisał: „Maria Kalergis należała do romantycznych kobiet-widm, które krążyły po całej Europie, od Paryża do Petersburga i od Londynu do Rzymu, zatrzymując się na dłużej w modnych kurortach, najczęściej w Baden-Baden”.

Poeta zapalał do czarującej Kalergis gorącym uczuciem. Niestety, młody mężczyzna, chociaż przystojny i zakochany, nie dysponował poważnymi sumami pieniężnymi, jakie były niezbędne, aby podróżować z Marią i jej „świtą” po Europie.

Źródło: Maria Kalergis — największa miłość Cypriana Kamila Norwida [online] [dostęp: 14 luty 2022].
Dostępny w Internecie: <https://kurierwilenski.lt/2021/03/31/maria-kalergis-najwieksza-milosc-cypriana-kamila-norwida/>

Kobieta nie potraktowała tego związku poważnie. Zaraz nawiązała kolejne romanse, m.in. z przystojnym i zamożnym arystokratą Adamem Potockim, czego wrażliwy i odurzony miłością poeta nie mógł znieść.

Nad jeziorem

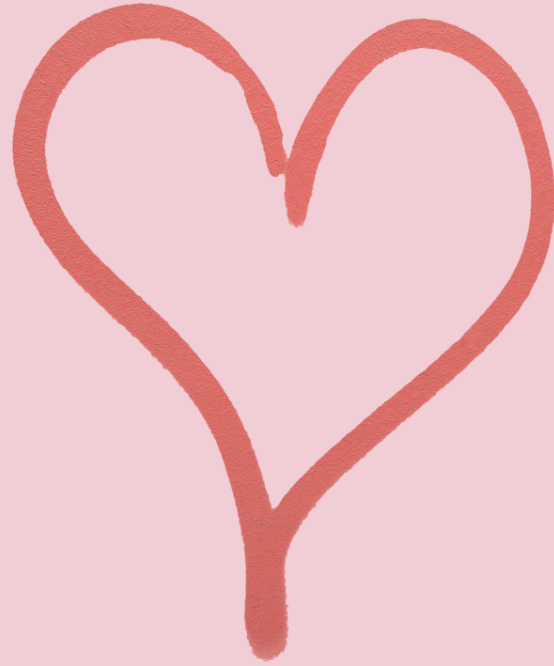
Cyprian Kamil Norwid

*Moja złota — ty kochasz — jeżeli... jeżeli...
Kochasz i gwiazdę, która mię ze światem dzieli,
Ze światem tym, którego ranić nieraz trzeba
Dla tamtych światów — powiedz — nachylisz mi nieba
Do piersi, i za pokój dadzą ci anieli
Pokój, i żyć będziemy, i będziemy się śmieli
Łagodnie na tych cierniach okwitniętych biało,
Jakby, jakby już wszystko po-zmartwychwstawało...*

*Ale — jeżeli — pomyśl — jeżeli walczący
W przyłbicy zapuszczonej — sam — nie będzie tobie
Powabnym towarzyszem... to mów... ile drżący,
Tyle i mocny... prawdę pisz, jakby na grobie,
Bo wieczna!*

*Nie wiem — co powiem — co zrobię,
Nie wiem — ale spoglądam w niebo okiem [stałym]
I czystym — i wiem... że cię — kocham sercem całym...*

ZOFIA Z JABŁONOWSKICH — WYCZEKIWIANA UKOCHANA ALEKSANDRA FREDRY

Portret Zofii z Jabłonowskich Skarbkowej

Źródło: <http://www.edusens.pl/edusensacje/romantyczna-milosc-aleksandra-fredry>

Aleksander Fredro. Fot. PAP/CAF/Reprodukcja

Źródło: <https://dzieje.pl/postacie/aleksander-fredro-1793-1876>

**Aleksander Fredro – komediopisarz,
pamiętnikarz, poeta. Urodził się w 1793
roku w Surochowie, niedaleko Przemyśla.**

Jego rodzina była dobrze sytuowana.

**Ojcem był Jacek Fredro, a matką
Marianna z Dembińskich. Jako
szlachcice dysponowali oni majątkiem, w
którym dorastał pisarz.**

**W 1797 roku Aleksander wraz z rodzicami
przeniósł się do Bieńkowej Wiszni.**

Fredro pobierał nauki w domu rodzinnym.

**Nigdy nie uczęszczał do szkół
publicznych. Stracił matkę w wieku 13 lat
– zginęła**

w pożarze dworu w Bieńkowej Wiszni.

**Ojciec wraz z synem przeniósł się
wówczas do Lwowa.**

love

W 1817 roku poznał Zofię hrabinę Skarbkową, z domu Jabłonowską.

**Zakochał się w niej z wzajemnością,
ale ona w wieku 15 lat została wydana za hrabiego
Skarbka – jednego z najzamożniejszych ludzi w Galicji.
Małżeństwo nie było udane, dlatego dziewczyna opuściła męża.**

**Na poślubienie ukochanego Aleksandra Fredrę przyszło jej czekać
ponad dekadę. W 1828 roku związek został w końcu
usankcjonowany w kościele w Korczynie.**

**Małżonkowie byli szczęśliwi, przeżyli razem ponad pół wieku
i doczekali się dwójki dzieci – córki Zofii i syna Jana Aleksandra.**

Pierwszą, poważną komedią pióra Aleksandra Fredro była sztuka „Pan Geldhab” opowiadająca o perypetiach młodego szlachcica, który stara się o rękę córki tytułowego bohatera, ale dorobkiewicz chce ją usilnie wydać za księcia. Sztuka została wystawiona po raz pierwszy w 1821 roku.

Po awanturniczych latach młodości, dojrzałego Aleksandra Fredrę pochłonęło pisanie. Tworzył on poezję, bajki i komedie. Do jego najbardziej znanych dzieł zalicza się „Zemstę”, „Śluby panińskie” czy „Pana Jowialskiego”.

Źródło: Aleksander Fredro.[online] [dostęp: 14 luty 2022]. Dostępny w Internecie:
<https://www.empik.com/autor/aleksander-fredro>

**„Z kobietą nie ma żartu w miłości
czy w gniewie, co myśli, nikt nie
zgadnie, co robi, nikt nie wie.” —**

Aleksander Fredro

Źródło: Księga cytatów z polskiej literatury pięknej od XIV do XX wieku, oprac. Paweł Hertz, Władysław Kopaliński, Warszawa 1991, PIW, s. 84.

JÓZEF IGNACY KRASZEWSKI I ZOFIA WORONICZÓWNA

Źródło: www.commonswikimedia.org/wiki/File:Józef_Kraszewski.jpg

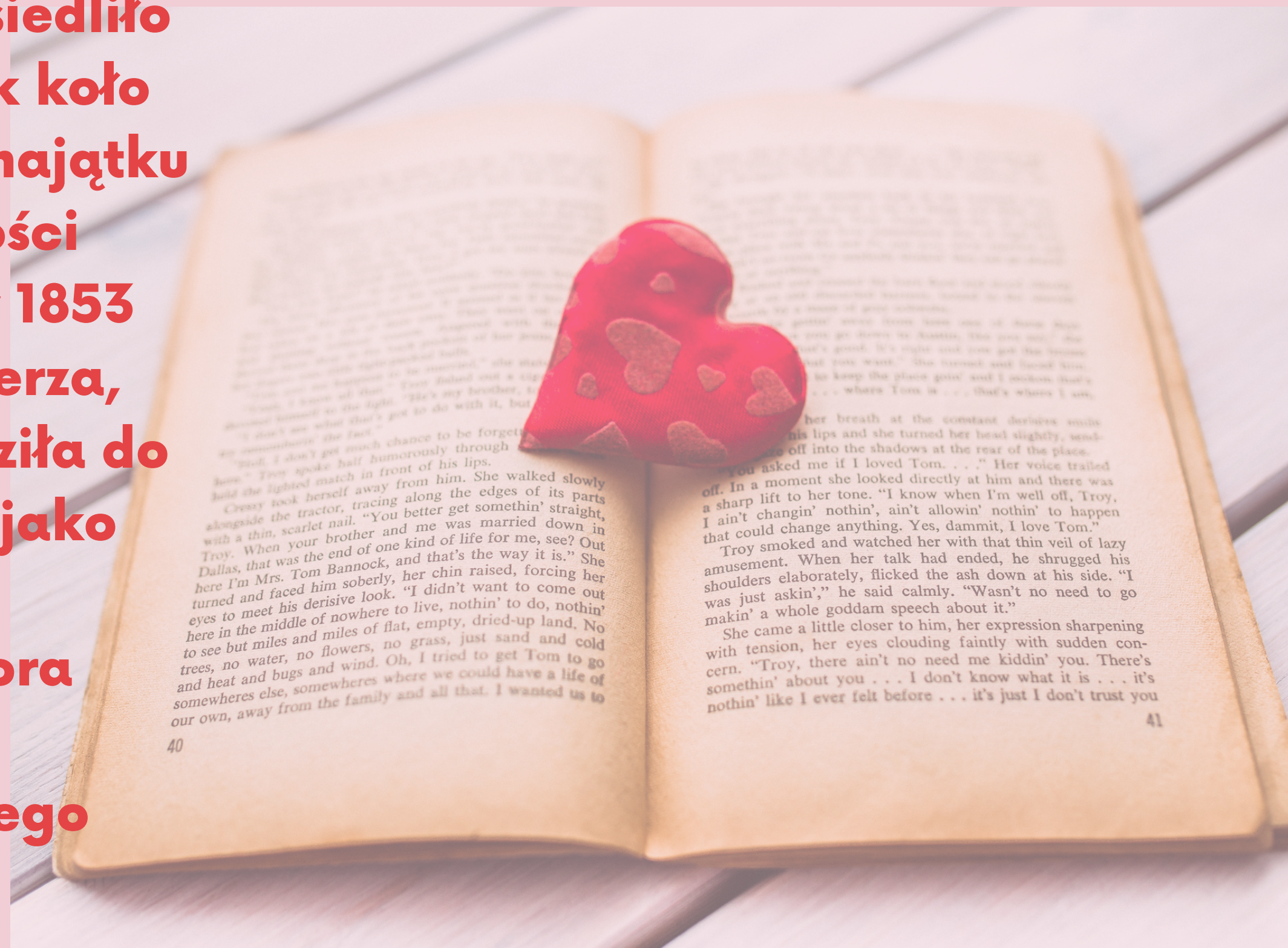
Źródło:
https://archiwum.pan.pl/images/wydawnictwa/katalog%20do%20wystawy_kraszewski_m_int.pdf

Polski pisarz, publicysta, wydawca, historyk, działacz społeczny i polityczny, autor z największą liczbą wydanych książek i wierszy w historii literatury polskiej. Pisał pod pseudonimami literackimi: Bogdan Bolesławita, Kaniowa, Dr Omega, Kleofas Fakund Pasternak, JIK, B.B. i inne. Urodził się w Warszawie jako syn Jana i Zofii z Malskich.

Od roku 1873 Kraszewski poświęcił się wyłącznie pracy literackiej. Niezwykle płodny, zadziwiający rozległością zainteresowań, wydał około 600 tomów, nie licząc prac redaktorskich, artykułów w czasopismach i olbrzymiej korespondencji prywatnej. Najważniejszym działem twórczości Kraszewskiego są powieści, w ciągu 57 lat napisał ich 232, w tym 144 powieści społecznych, obyczajowych i ludowych i 88 historycznych.

W 1838 roku ożenił się z Zofią Woroniczówną. Małżeństwo osiedliło się na Wołyniu, we wsi Gródek koło Łucka. Długi, jakie ciążyły na majątku doprowadziły do konieczności sprzedania go. Kraszewscy w 1853 roku przenieśli się do Żytomierza, gdzie ich czwórka dzieci chodziła do szkół, a pisarz znalazł pracę jako kurator szkolny, pełnił także funkcje dyrektora Teatru Żytomierskiego, dyrektora Klubu Szlacheckiego i prezesa Towarzystwa Dobroczynności.

Józef Ignacy Kraszewski - Kobieta (Kobietto, królowo, szatanie, aniele)

I.

*Kobietto, królowo, szatanie, aniele,
Motylu, głazie, kwiecie,
Duchu z niebios w ludzkim ciele
Nie ze świata, a na świecie,
Niepoznana, niepojęta,
Odmienna i jednakowa,
I słaba i nieugięta,
Niewolnica i królowa;*

*Witam cię gwiazdo, w młodocianym niebie,
Witam cię słońcem starości wieczornym,*

*Księżycem smutku bladym i pokornym —
Nic i wszystko! — witam ciebie!*

II.

*Witam cię wielką, na tronie —
Semiramis, Zenobią, Egiptu królowę,
Z wieńca dziewicy owdowiały skronie,
Korona zdoobi ci głowę —
U stóp poddanych tłum mnogi,
Nad nimi wzrok twój ulata,
Stąpasz — a pod twymi nogi
Położyło się pół świata!*

*Aleś ty biedna z tą wielkością twoją,
Nikt cię nie kocha, bo się wszyscy boją.*

[...]

Źródło:

https://poezja.org/wz/Kraszewski_J%C3%B3zef_Ignacy/23654/Kobieta_Kobietto_kr%C3%B3lowo_szatanie_aniele

Dziękujemy za uwagę!

**Prezentację wykonały:
mgr E. Pietrkowska
mgr E. Noszczyk**